

Saksnr: 201201846-54
 Saksbehandler: SANO
 Delarkiv: ESARK-4430

Samarbeidsavtale, kommuneloven §§ 28-1 a og 28-1 b jf. § 28-1 e, mellom Bergen kommune som vertskommune og samarbeidskommuner, om krisesentertilbud i henhold til lov av 19.juni 2009 nr. 44 om kommunale krisesentertilbud

a) Deltakere

Bergen kommune er vertskommune. Samarbeidskommuner tilføyes etter politisk behandling av herværende avtale i kommunene.

Samarbeidskommuner er pr februar 2014: kommunene Meland, Modalen, Øygarden, Austrheim, Radøy, Kvam, Masfjorden, Osterøy, Fedje, Sund, Lindås, Vaksdal, Os, Austevoll, Askøy, Samnanger, Fusa, Eidfjord, Granvin, Ulvik og Voss.

Tilslutning og uttreden kan finne sted.

b) Oppgaver og avgjørelsesmyndighet som legges til vertskommunen

Bergen kommune påtar seg oppgaven med å skaffe til veie et krisesenter i samsvar med Lov om kommunale krisesentertilbud av 19.6.2009 nr. 44.

Samarbeidskommunen delegerer de oppgaver og den myndighet som er nødvendig for å utføre det oppdraget som Bergen kommune har påtatt seg.

Oppdraget omfatter oppgavene knyttet til drift av selve krisesenterenheten, og Bergen Kommune utfører disse på vegne av samarbeidskommunen. Ansvaret etter krisesenterloven ligger fremdeles hos hver kommune, her under ansvaret for å vurdere om det å slutte seg til vertskommunesamarbeidet er tilstrekkelig til å oppfylle krisesenterloven, og å iverksette nødvendige supplerende lokale tiltak. Se dessuten pkt. g) om plikt til å holde seg orientert og å melde fra om svikt.

Bergen kommune avgjør om tilbudet skaffes til veie gjennom en anskaffelse eller egenregi.

Ved anskaffelse ivaretar Bergen kommune alle plikter overfor leverandør av tilbudet.

Krisesenteret vil tilby det som fremgår av leveransebeskrivelse i konkurranse NOR 039-2009, (vedlagt), men til enhver tid i samsvar med gjeldende krav i Lov om krisesentertilbud. Videre fremgår innholdet av avtaler som er gjort etter fullmakt i denne avtalens punkt g).

c) Tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet.

Oppgaver og avgjørelsesmyndighet overføres til Bergen kommune 1.7.2011 eller senest i henhold til vedtaket i den enkelte samarbeidskommune.

d) Underretning til samarbeidskommunene

1. Beslutninger som gjelder utførelsen av oppdraget skal rapporteres årlig fra Byrådet i Bergen kommune eller den byrådet utpeker til rådmann i samarbeidskommunene, eller den (avdeling) rådmannen utpeker.

2. Vesentlige avvik i forhold til vilkår som er satt i samarbeidsavtalen, og endringer av betydning for øvrig skal underrettes særskilt om utenom årlig rapportering.
3. Samarbeidskommunene kan av eget tiltak undersøke utførelsen av oppdraget ved å be om særskilt rapport, møte eller annet tilsyn. (se bla. kontrollutvalgsforskriften). Henvendelser om tilsyn rettes til Bergen kommune ved Byrådsavdeling for helse og omsorg.
4. Det avholdes et årlig møte med alle kommunene og leverandør med faglige og administrative tema. Alle deltakerkommunene kan be om at det avholdes ekstraordinært møte. Dersom minst to kommuner krever det, skal slikt møte avholdes.

e) Det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen
i. Beregning av økonomisk oppgjør

Den enkelte deltakerkommunes andel av utgiftene skal tilsvare den respektive kommunes andel av summen av rammetilskuddet til deltakerkommunene. Dette grunnlaget fremgår av Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 Statsbudsjettet, tabell 1 Rammetilskudd til kommunene, Hordaland.

For årene 2014, 2015 og 2016 benyttes Rammetilskudd til kommunene 2014 som grunnlag for beregning av kommunens andel.

For årene 2017, 2018 og 2019 benyttes Rammetilskudd til kommunene 2017 som grunnlag for beregning av kommunens andel.

Osv.

Grunnlaget for den enkelte kommunes utgift er vertskommunens utbetalinger til krisesentertilbud; herunder kontraktsbeløp overfor ekstern leverandør, leie knyttet til bygningsmasse og bruk av tolketjeneste.

ii. Faktura

Vertskommunen sender faktura for samlet årsbeløp for den enkelte samarbeidskommune, en gang i året og pr. 01.07.

Fakturagrunnlaget er kommunens andel (jfr. 1. og 2. ledd over) multiplisert med vertskommunens utbetalinger (jfr. 3. ledd over).

iii. Tilslutning av nye samarbeidskommuner

Ved tilslutning av nye samarbeidskommuner vil deltakerandel for eventuell del av første år fastsettes særskilt.

f) Nærmere regler for uttreten og avvikling av samarbeidet

Avtalen kan sies opp med ett års frist med uttreten fra kalenderårets utgang.

g) Annet

Samarbeidskommunens ansvar for å holde seg orientert og for å melde fra om svikt

Samarbeidskommunene må holde seg orientert om hvordan oppdraget utføres, jmfør punkt b) andre avsnitt og punkt d), særlig punkt d) nr. 3 om tilsyn.

Samarbeidskommunen skal gi Bergen kommune beskjed hvis det avdekkes eller er

holdepunkter for at det er svikt i utførelsen av oppgavene.

Deltakelse i fagutvikling

Samarbeidskommunene skal inviteres til å delta på seminarer og lignende innenfor området for krisesenterloven som Bergen kommune arrangerer, og informeres om invitasjoner som krisesenteret mottar fra statlige og andre sentrale arrangører på fagfeltet. Hver kommune dekker sine utgifter til deltakelse.

Andre innspill fra samarbeidskommunene

Samarbeidskommunene kan gi innspill til Bergen kommunes årlige driftsoppfølging, og andre innspill om oppgaveutførelsen.

Arkivordning

Krisesenterdriftens arkivbehov ivaretas av Bergen Kommune, og avleveres til Bergen Byarkiv etter kommunens rutiner for dette. Ved avsluttet samarbeid avsluttes Bergen Kommunes arkivansvar ved den dato samarbeidet avsluttes.

Rutiner som kan avtales administrativt

Kommunene kan administrativt utarbeide og avtale rutiner om forhold som det er nødvendig eller ønskelig å regulere.

Ivaretagelsen av ansvaret for informasjon til innbyggerne, jf. kommuneloven § 4, og samarbeidspartnere skal reguleres nærmere mellom partene.

Faglig samarbeid med samarbeidspartnere i samarbeidskommunene, på overordnet nivå og i enkeltsaker, og tilretteleggelse for samarbeidskommunenes deltakelse i fagutvikling, kan avtales nærmere mellom partene.

Vedlegg: Leveransebeskrivelse i konkurranse NOR 039-2009

Leveransebeskrivelse vedrørende anskaffelse av krisesentertilbud for Bergen og omland

Anskaffelsen skal oppfylle Bergen kommunes forpliktelse jfr [krisesenterlovens](#) §§ 1 og 2 å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og som har behov for rådgivning og/eller et trygt og midlertidig botilbud. I tillegg ønsker Bergen kommune å utvide målgruppen slik at tilbudet også omfatter kvinner som har vært utsatt for voldtekt, kommunenes nasjonale ansvar knyttet til beskyttelsesbehov for mennesker som kan være ofre for menneskehandel og tvangsekteskap. ([Ot. prop. nr. 96, 2008-2009 om lov om kommunale krisesentertilbud](#))

Bergen kommune ønsker å anskaffe krisesentertilbudet fra en ideell organisasjon. Tjenestetilbudet skal gjennom boligtilbudet og eller rådgivning bidra til å skape en trygg situasjon for beboere og deres barn. Det skal anskaffes krisesentertilbud med døgnberedskap, døgntilsyn og akuttovernattingstilbud. Tilbudene skal til sammen være differensierte slik at vi så langt som mulig kan nå hele målgruppen.

Målgruppe:

- Kvinner og barn som opplever vold i nære relasjoner (Jfr. krisesenterloven og Ot.prop. 96, 2008-2009)
- Menn og barn som opplever vold i nære relasjoner (Jfr. krisesenterloven og Ot.prop. 96, 2008-2009) Krisesenteret skal kunne besvare telefonhenvendelser fra menn og eventuell overnatting skal eventuelt tilbys i gjennomgangseilighet utenfor senteret.
- Kvinner som har vært utsatt for voldtekt (Jfr. Ot.prop. 96, 2008-2009)
- Mennesker som kan være ofre for menneskehandel (Jfr. Ot.prop. 96, 2008-2009 og Handlingsplan mot menneskehandel)
- Mennesker som trenger beskyttelse for å forhindre tvangsekteskap og trusler knyttet til dette (Jfr. Ot.prop. 96, 2008-2009 og Handlingsplan mot tvangsekteskap)
- Krisesentertilbudet skal ha et særlig fokus på barna i familien. (Jfr. krisesenterloven og Ot.prop. 96, 2008-2009)
- Mennesker fra andre deler av landet som trenger beskyttelse mot vold, menneskehandel, tvangsekteskap eller tilsvarende utenfor sin kommune/region. (Jfr. Ot.prop. 96, 2008-2009, Handlingsplan mot tvangsekteskap og Handlingsplan mot menneskehandel)

Tilbudet skal være et helhetlig bo- og omsorgstilbud, hvor den enkelte brukers behov for trygghet og nødvendig hjelp av praktisk og omsorgsmessig karakter blir ivaretatt. Det skal også tilrettelegges for ivaretagelse og oppfølging av barna og de voksne brukerne.

Virksomheten skal ha lav terskel, og med minst mulige forhåndsprosedyrer tilby en seng for natten og få omsorg og støtte.

Lokaler:

Krisesenteret skal kunne drives i eksisterende kommunale lokaler.

Krisesenteret leier i dag et hus av Bergen kommune. Boligen består av: 11 soverom, 3 bad, 2 wc, 1 barnerom, 1 ungdomsrom, 3 stuer, 2 kjøkken, 5 kontorer, 2 vaskerom, kjeller og loft. Der er totalt 30 senger for kvinner og barn.

Det arbeides med å finne tekniske løsninger som skal sikre krisesentertjenester til fysisk funksjonshemmede brukere samt arealer som skal ivareta barnas behov for aktiviteter.

Det skal ikke tilbys overnattingsplass eller dagtilbud for menn på krisesenterets hovedhus.

I krisesenterloven er det en forskriftshjemmel for fysisk sikring. Kommunen vil ivareta eventuelle forskriftskrav knyttet til fysisk sikring av lokalet. (Jfr. krisesenterloven § 2, 6.ledd)

Volum:

Krisesenteret i Bergen har i dag plass til 30 kvinner med barn. Det er ingen plasser forbeholdt menn ved dette senteret. Bergen kommune ønsker 1 plass forbeholdt menn i egen leilighet fysisk adskilt fra krisesenteret for kvinner og barn (se punkt 24). Behovet har vært forholdsvis stabilt de siste 5 årene. Det antas at totalbehovet for krisesentertilbud vil ligge på dagens nivå. Behovet kan påvirkes dersom f. eksempel avdekking av saker med mulig menneskehandel øker.

Tjenestetall fra årsmeldingen (dagens tilbud):

- I løpet av 2008 bodde 123 kvinner og 103 barn på senteret.
  - I gjennomsnitt var der 7 beboere på krisesenteret pr. døgn,
  - I gjennomsnitt bodde hver kvinne på senteret i 20 dager.
- Antall dagbrukere: 74
- Gjennomgangsleilighet antall i gjennomgangsleiligheten 24 personer:
  - Kvinner: 11
  - Barn: 13
- Antall telefonhenvendelser til sammen 3321
  - Kvinner: 829
  - Menn: 122
  - Barn: 5
  - Annet: 962
  - Off. institusjoner.: 140
- Henvendelser som gjelder mishandling 357
  - Norsk: 239
  - Utenlandsk: 101
  - Ikke oppgitt: 17
- Tidspunkt og antall telefonhenvendelser
  - kl. 08.00 - 16.00: 2931
  - kl. 16.00 - 24.00: 310
  - kl. 24.00 - 08.00: 80

Tilbyder forplikter seg til å arbeide i tråd med Bergen kommunes til enhver tid gjeldende strategier mot vold, overgrep, og menneskehandel.

Krav knyttet til tilbudet herunder kvalitetskrav:

1. Tilbudet skal gi brukerne støtte, veiledning, hjelp til å ta kontakt med andre deler av tjenesteapparatet og skal omfatte:
  - a. gratis, helårs, heldøgns, trygt og midlertidig botilbud,
  - b. gratis dagtilbud

- c. helårs og heldøgns tilbud der personer kan få råd og veiledning per telefon
  - d. oppfølging i reetableringsfasen
2. Enkeltpersoner skal kunne henvende seg direkte til krisesenteret uten henvisning eller timeavtale.
  3. Botilbudet til kvinner og botilbudet til menn skal være fysisk adskilte.
  4. Tilbudet skal tilrettelegges slik at det imøtekommer brukernes individuelle behov.
  5. Krisesenteret skal sørge for å ivareta barna på en god måte tilpasset deres særskilte behov, og skal også sørge for at barn får oppfylt de rettene de har etter annet regelverk.
  6. Leverandøren skal tilfredsstillere kravene i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten (Internkontrollforskriften) fastsatt ved kgl. res. av 6. desember 1996 nr. 1127 i medhold av lov av 17. juni 2006 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern m.v.
  7. Videre skal leverandøren legge til rette for at kommunen kan føre lovpålagt internkontroll for å sikre at krisesentertilbudet, utfører sine oppgaver i samsvar med krav fastsette i lov eller forskrift. Kommunen krever at det utarbeides skriftlige rutiner for internkontroll og at det etableres et kvalitetssystem for oppfølging av avvik.
  8. Voldsutsatte med nedsatt funksjonsevne skal ikke diskrimineres.
  9. Tilbyder skal utvikle rutiner med hensyn til mottak av brukere med etnisk minoritetsbakgrunn.
  10. Behandling av personopplysninger skal tilfredsstillere kravene i personopplysningsloven

Krav knyttet til samarbeid:

11. Tilbyder skal bidra til åpen og formålstjenelig samhandling på overordnet nivå for å bidra til god kontraktsoppfølging og økonomisk kontroll av budsjett og regnskap
12. Tilbyder skal bidra til at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, får en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet. Dette innebærer at tilbyder skal sikre at ansatte har nødvendig samarbeidskompetanse.
13. Tilbyder skal bidra til åpen og formålstjenelig samhandling med samarbeidsparter som barneverntjeneste, NAV, Boligetaten, Tverretatlig operativt team for koordinering av saker som gjelder ofre for menneskehandel, Rosa-hjelpen, SEIF, politi og andre offentlige / private aktører. Tilbyder skal delta i nettverk med instanser som arbeider med barn.
14. Tilbyder skal bidra til åpen og formålstjenelig samhandling på individnivå gjennom deltakelse i arbeid med ansvarsgrupper og annet samarbeid som er formålstjenelig for brukerne. Tilbyder skal bidra til at krisesentertilbudet inngår som tiltak knyttet til individuell plan jf. sosialtjenesteloven § 4-3 a, pasientrettighetsloven § 2-5, psykisk helsevernloven § 4-1 og lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 6-2 a.

15. Tilbyder skal i samarbeid med kommunen skal sørge for at brukere av bo- og dagtilbudet får tilgang til kvalifisert tolk dersom det er nødvendig for at de skal få et fullgodt tilbud. Kommunen skal sørge for rutiner for kvalitetssikring, bestilling og betaling av tolketjenester.
16. Tilbyder skal bidra til at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, får en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet. Dette innebærer at tilbyder skal sikre at ansatte har nødvendig samarbeidskompetanse.
17. Tilbyder skal bidra til at alle som arbeider ved krisesenteret, skal være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenesten. Uten hinder av taushetsplikten skal alle som utfører tjeneste eller arbeid ved krisesenteret av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten i kommunen når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. barnevernloven § 4-10, § 4-11 og § 4-12. Det samme gjelder når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. barnevernloven § 4-24. Der vilkårene for opplysningsplikt ikke foreligger, skal forhold som kan føre til tiltak tas opp med omsorgspersonen som skal oppfordres til selv å ta kontakt med barnevernet. (Se under om kompetanse vedr. barn.)

Faglige kvalifikasjonskrav og andre krav til ansatte:

18. Tilbyder skal sørge for god kvalitet på tilbudet, blant annet ved at de tilsatte har kompetanse til å kartlegge og ta vare på brukernes særskilte behov, og kunne gi bruker informasjon om tjenester og ytelser fra hjelpeapparatet for øvrig. Dette innebærer at tilbyder må oppdatere seg faglig i arbeidet overfor målgruppene. I krisesenterloven § 2 er der en forskriftshjemmel for kompetansekrav. Eventuelle nye kompetansekrav må innarbeides. Krisesenteret skal ha ansatte med kompetanse på barn og barns rettigheter.
19. Tilbyder skal sikre at alle som utfører tjeneste eller arbeid ved krisesentre, er kjent med og etterlever taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og krisesenterloven § 5.
20. Tilbyder skal sikre at de som blir tilsatt eller får tildelt oppgaver som innebærer kontakt med brukere ved et krisesenteret eller tilsvarende bo- og dagtilbud, framlegger politiattest i samsvar med § 7 i krisesenterloven
21. Senteret skal ha en faglig leder eller fagansvarlig som har minimum 3-årig sosial-/helsefaglig utdanning på høyskole- eller universitetsnivå.
22. Personell som arbeider ved senteret skal ha god kunnskap om:
  - Voldsproblematikk og voldens virkning
  - Hjelpetjenester knyttet til faglig oppfølging av barn og voksne
  - Juridiske forhold knyttet til voldsproblematikk slik at brukerne ivaretas i eventuelle juridiske prosesser
  - Etikk i arbeid med mennesker i krise
  - Gode kommunikasjonsevner og kjennskap til gode måter å jobbe på (metoder)
  - Samarbeidskompetanse. Dersom personalet ikke har tilstrekkelig helsefaglig bakgrunn til å vurdere behov for helsehjelp innenfor somatikk, rus eller psykisk helse, må man rådføre seg med det øvrige apparatet i Bergen kommune eller spesialisthelsetjenesten

Annet:

23. Tilbyder bes synliggjøre omfang og oppgaver knyttet til eventuell frivillighetsinnsats i tilbudet. Frivillighetsinnsats kan for eksempel rette seg mot aktivisering av barna, leksehjelp til barn, besøksvenner for personer som bor i gjennomgangsleiligheter eller andre tiltak. Med frivillig innsats menes ulønnet innsats eller frivillige vakter med lav økonomisk godtgjørelse.
24. Krisesenteret har disponert 5 gjennomgangsleiligheter som Bergen kommune eier. I tillegg har kommunen 1 gjennomgangsleilighet knyttet til mennesker som har beskyttelsesbehov som følge av at de kan være offer for menneskehandel og 3 leiligheter forbeholdt mennesker som har beskyttelsesbehov i forhold til tvangsekteskap. Det er knyttet statlige oppdrag til gjennomgangsleilighetene. Mennesker som trenger beskyttelse mot tvangsekteskap og menneskehandel, vil av sikkerhetsmessige grunner, ha behov for anonymitet og opphold i annen landsdel. Kommunen samarbeider med Barne- ungdoms- og familiedirektoratet for mottak/inntak i leilighetene knyttet til tvangsekteskap. Alle de 9 gjennomgangsleilighetene skal organiseres i en kommunal leilighetspool forbeholdt mennesker som trenger beskyttelse og anonymitet. Krisesenteret skal sammen med kommunale aktører sitte i et inntaksteam for leilighetene. Leilighetene skal ivareta følgende behov:
- 4 leiligheter til voldsutsatte kvinner og evt. barn
  - 1 leilighet forbeholdt menn og evt. barn
  - 3 leiligheter forbeholdt mennesker som er utsatt for tvangsekteskap
  - 1 leilighet forbeholdt mennesker som kan være utsatt for menneskehandel
25. Krav til oppfølging / tjenestetilbud til personer i overgangsleiligheter. Tilbyder skal som en del av virksomheten bidra til oppfølging av personer som flytter i gjennomgangsleilighet. Oppfølging innebærer:
- Beredskap for hele målgruppen ved tilgjengelighet på telefon hele døgnet
  - Tilbud om deltakelse på dagaktiviteter ved krisesenteret
  - Tilbud om oppfølging i leilighet i hht individuell avtale mellom bruker og krisesenter
  - Deltakelse i tverretatlig samarbeid omkring den enkelte bruker
26. Krisesenteret skal medvirke til informasjon om vold, overgrep og tjenestetilbud til mennesker som kan være utsatt for vold og overgrep.

